

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

Developing Mathematics Achievement in Angle using All in One Hands-on Instruction Media for Grade 4 students

มะรอกี้ แมเดาะ¹, ฮัมดีย์ บือแน², สมฤทัย หอมวงษ์³, อังคณา ทิพยรุ่งโรจน์⁴, วรพจน์ แซ่หลี⁵, ลิลลา อุดลยาศสน^{1*}

Marokee Maedoh¹, Hamdee Buenae², Somruthai Homwong³, Angkana Tippayarungroch⁴, Vorrapot Saelee⁵, Lilla Adulyasas^{1*}

1, 2, 3, 4 นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

⁵ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

^{1*} อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

* Email address: lilla.a@yru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One เรื่อง มุม จากนั้นเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 พร้อมทั้งศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One เรื่อง มุมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางนราวิทยา จ.นราธิวาส ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน จากนั้นดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One เรื่อง มุมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ผลวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One เรื่อง มุม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: คณิตศาสตร์, การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ, มุม, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research aimed to compare mathematics achievement of grade 4 students before and after learning angle through All in One hands-on instructional media and compare the students' achievement after learning with 60% criteria. Then studied on students' satisfaction after learning through this All in One hands-on instructional media. The sample were 12 grade 4 students selected by purposive technique. Pretest was given to the student before learning followed by teaching and learning through All in One hands-on instructional media in angle and posttest were given after learning. The results reveal that

students' mathematics achievement in angle after learning through All in One hands-on instructional media was significantly higher than before learning and higher than 60% criteria at .05 level of significant. Moreover, the students' satisfaction after learning was in the high level.

Keywords: Mathematics, Hands-on Learning, Angles, Achievement

1. บทนำ

การจะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้นั้นต้องพัฒนาคนให้คนในประเทศมีความรู้ ความสามารถและมีศักยภาพ ซึ่งการศึกษาเป็นสิ่งที่สร้างคนให้มีความรู้ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปพัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ทำให้มีคุณธรรมมีจริยธรรมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาชาติคือ การพัฒนาคนและคุณภาพของคนให้เป็นผู้มีปัญญา รู้จักเหตุและผล รู้จักแก้ปัญหาได้อย่างชาญฉลาด รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มุ่งพัฒนาพฤติกรรมที่ดีงามทั้งในด้านการงานและการอยู่รวมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) จะเห็นว่าการจัดการศึกษานั้นให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 ที่กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” ดังนั้นสถานศึกษาต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่สอนให้คนเป็นผู้มีเหตุผล ใฝ่รู้ พัฒนาความคิดและเกิดทักษะในการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ยุพิน พิพิธกุล, 2545) นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังช่วยพัฒนาให้แต่ละบุคคลเป็นคนที่มีบุคลิก เป็นพลเมืองดี ช่วยเสริมสร้างความมีเหตุผล ความเป็นคนช่างคิด ช่างริเริ่มสร้างสรรค์ มีระบบระเบียบในการคิด มีการวางแผนในการทำงาน มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนมีลักษณะของการเป็นผู้นำในสังคม (สิริพร ทิพย์คง, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวไว้ว่าคณิตศาสตร์มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลเป็นระบบมีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ช่วยให้การคาดการณ์ วางแผนตัดสินใจแก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้นั้นคณิตศาสตร์อย่างมีคุณภาพนั้นจะต้องมีความสมดุลระหว่างสาระการเรียนรู้ทักษะกระบวนการควบคู่ไปกับคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548) ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนควรบูรณาการด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้าด้วยกันเท่าที่เป็นไปได้เพื่อให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ถึงแม้คณิตศาสตร์จะมีความสำคัญมากเพียงใด แต่ผลการประเมินการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของผู้เรียนจากการทดสอบระดับชาติ (National Testing: NT) บ่งชี้ให้เห็นคะแนนเฉลี่ยความสามารถพื้นฐานในด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning Ability) ซึ่งเป็นความสามารถพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ ต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านคำนวณต่ำกว่าทุกๆ ด้านเช่นเดียวกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) ที่บ่งชี้ว่าผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยของ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2560)

เรื่อง มุม นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่ง ที่ต้องใช้ความรู้ต่อยอดในเรื่องอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เอง เช่น เรื่องรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก เป็นต้น และนอกจากนั้นยังต้องใช้ความรู้เรื่อง มุม ในการต่อยอดการเรียนในชั้นที่สูงขึ้นอีกหลายเรื่อง เช่น รูปหลายเหลี่ยม มุมภายในของรูปหลายเหลี่ยม การสร้างรูปสี่เหลี่ยมชนิดต่างๆ เป็นต้น ซึ่งเรื่องที่กำลังกล่าวมานี้มีทั้งเนื้อหาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ซึ่งนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่ขาดความเข้าใจในเรื่องมุมแท้จริง เมื่อนักเรียน เรียนในระดับที่สูงขึ้นจะส่งผลนักเรียนไม่เข้าใจ และก่อให้เกิดความสับสนในการเรียนได้

ด้วยในศตวรรษที่ 21 ที่คณิตศาสตร์มีบทบาทและสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ซึ่งส่วนทางกับผลการทดสอบต่างๆในระดับชาติที่อยู่ในระดับต่ำ ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าจะมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน โดยผู้วิจัยสนใจที่จะนำการจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Hands-on) มาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Hands-on) เป็นแนวคิดใหม่ที่จะเริ่มเป็นที่นิยมในช่วงปลายศตวรรษที่ 21 โดยเป็นรูปแบบที่เน้นความร่วมมือของผู้เรียน โดยการใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีพื้นฐานแนวคิดให้ ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รูปแบบการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับธรรมชาติการทำงานของสมอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างความกระตือรือร้นในการเรียน กระตุ้นทักษะการคิด มากกว่าการสอนแบบบรรยาย ส่งผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพสูง และเกิดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องนอกห้องเรียน กิจกรรมปฏิบัติ เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้สัมผัส และเรียนรู้จากการทดลองทำจริง ทำให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม ทั้งนี้การใช้กิจกรรมปฏิบัติยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่ ลึกซึ้ง มากกว่าการสอนแบบเดิม นอกจากนี้ช่วยกระตุ้นนักเรียนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน มากขึ้นอีกด้วย (Santoro, A.M, 2004)

สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ต่อบทชีวิตที่ 1 ในมาตรฐาน ค 2.2 สารที่ 2 การวัดและเรขาคณิต ครอบคลุมอยู่ในสื่อเดียว ได้แก่ การจำแนกชนิดของมุม บอกชื่อมุม บอกส่วนประกอบของมุม และเขียนสัญลักษณ์แสดงมุม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกระทรวงศึกษาธิการ, 2560) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจมนต์เรื่องมุม สามารถบอกได้ว่ามุมเกิดจากอะไร อะไรคือส่วนประกอบของมุม สามารถบอกชื่อมุม จำแนกชนิดของมุม และเขียนสัญลักษณ์แสดงมุมผ่านการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องมุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ ซึ่งสื่อการเรียนรู้ลงมือปฏิบัติที่ดีจะต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจน เน้นลงมือปฏิบัติจริงที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางการเรียน โดยในที่นี่ผู้วิจัยตั้งชื่อสื่อนี้ว่า “All in One” เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน ที่มุ่งให้นักเรียนมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องมุม รวมถึงศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนบางนราวิทยา อ.เมือง จ.นราธิวาส จำนวน 89 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนบางนราวิทยา อ.เมือง จ.นราธิวาส ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 12 คน เนื่องจากจำนวนนักเรียนห้องที่ผู้วิจัยสอนมีเพียง 12 คน

2. ตัวแปรที่ทำการศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

แผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง มุม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

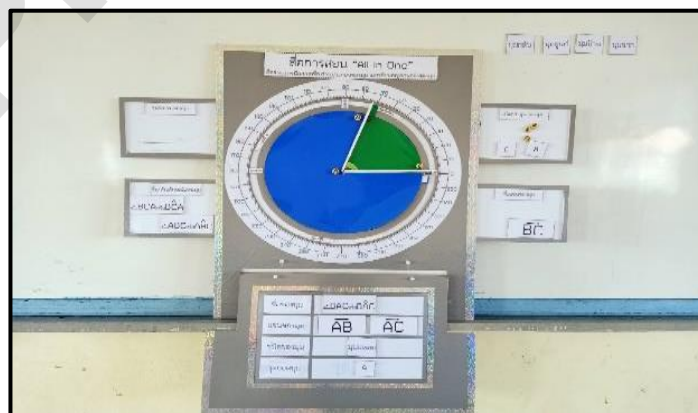
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง มุม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง มุม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One จำนวน 5 แผน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

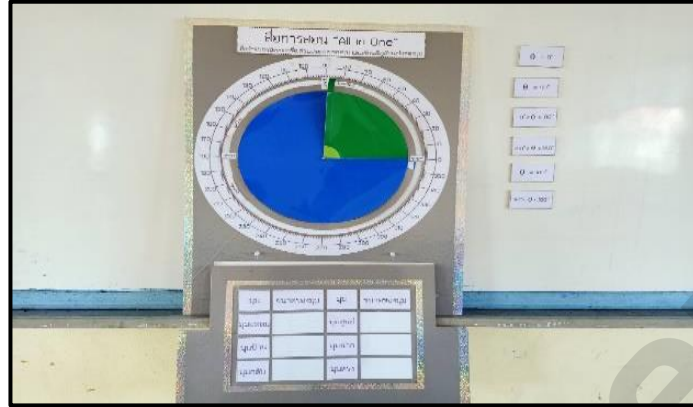

ภาพที่ 1 ตัวอย่างสื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One

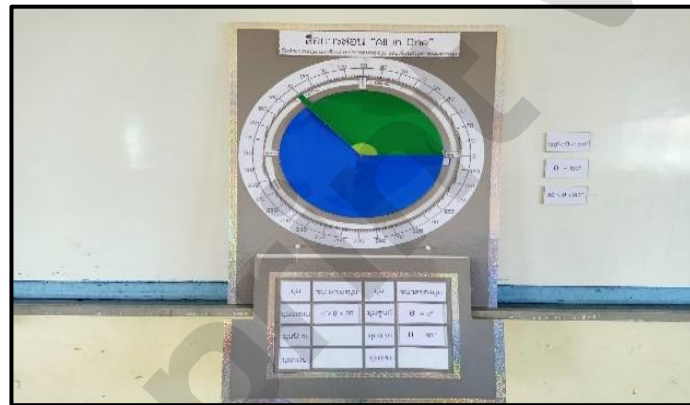

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้เรื่อง ส่วนประกอบของมุม การเรียกชื่อมุม และสัญลักษณ์แสดงมุม เรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One

จากภาพที่ 2 แสดงให้เห็นส่วนประกอบของมูม การเรียกชื่อมูม และสัญลักษณ์แสดงมูม ในการสอนเรื่อง มูม โดยครู ดึงช่องเก็บแขนของมูมด้านบนซ้ายมือ นำแขนของมูมติดบนช่องขนาดของมูม และครูดึงช่องเก็บมีดกระดุมด้านบนขวามือ นำมีดกระดุมติดบนแขนของมูม เพื่อให้นักเรียนเห็นว่ามูมประกอบด้วยรังสี 2 เส้น ที่มีจุดปลายเดียวกัน

ภาพที่ 3 ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้เรื่อง ชนิดของมุม (มุมฉาก) เรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One

ภาพที่ 4 ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้เรื่อง ชนิดของมุม (มุมป้าน) เรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One

จากภาพที่ 3 และ 4 แสดงให้เห็นชนิดของมุม โดยครูกางมูมออก เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงขนาดของมุมต่างๆ และสามารถจำแนกชนิดของมุมได้

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง มูม เป็นข้อสอบปรนัย แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ และทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยมีค่า IOC ของข้อสอบแต่ละข้อเท่ากับ 1.00 รวมทั้งมีค่าความยากง่ายของแบบทดสอบแต่ละข้ออยู่ในช่วง 0.25 - 0.60 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.31 - 0.80 และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

3.3 แบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง มูม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญและทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

- 4.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ก่อนเรียน เรื่อง มุม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
  - 4.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One โดยใช้เวลาทั้งสิ้น 5 ชั่วโมง ตามแผนการจัดการเรียนรู้
  - 4.3 เมื่อสิ้นสุดการสอน ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์หลังเรียน เรื่อง มุม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
  - 4.4 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
- ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง มุม และข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่อวัดความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 5.1 หาค่าความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
- 5.2 ใช้สถิติ Pair Simple T-test เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One
- 5.3 ใช้สถิติ One Simple T-test เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียน เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One กับเกณฑ์ ร้อยละ 60
- 5.4 ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อหาค่าความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One วิธีแปลผลความพึงพอใจใช้เกณฑ์ ดังนี้
  - ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด
  - ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจ มาก
  - ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
  - ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจ น้อย
  - ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

3. ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ดังนี้

เพศ	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ
ชาย	5	41.67
หญิง	7	58.33

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนบางรวิทยาที่เป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 12 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 และนักเรียนหญิงจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One

แบบทดสอบ	จำนวนนักเรียน	Mean	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	12	6.67	3.025	-8.918	.000**
หลังเรียน	12	15.33	3.822		

จากตารางที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (p-value < 0.01) โดยมี ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน (Mean = 15.33) สูงกว่าก่อนเรียน (Mean = 6.67)

ตารางที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ One ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียน เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in กับเกณฑ์ ร้อยละ 60

แบบทดสอบ	จำนวนนักเรียน	Mean	S.D.	t	p-value
หลังเรียน	12	15.33	3.822	3.021	.012*

จากตารางที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียน เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One แตกต่างกับเกณฑ์ ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (p-value < 0.05) โดยมี ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 60

ตารางที่ 4 แสดงความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียน เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One

รายการประเมิน	n=12		ระดับความพึงพอใจ
	Mean	S.D.	
ด้านเนื้อหาวิชาและการสอน			
1. เนื้อหาสาระเป็นเรื่องที่น่าสนใจ	3.83	0.835	มาก
2. เนื้อหาสาระมีความเหมาะสม	4.58	0.900	มากที่สุด
3. เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับเวลา	3.75	0.866	มาก
4. เนื้อหาสาระที่เรียนครบถ้วนและตรงตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน	4.42	0.996	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อมีลำดับขั้นตอนที่เข้าใจง่าย	4.00	1.279	มาก
6. การสอนส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์	4.17	0.937	มาก
7. ความน่าสนใจและความชัดเจนในการอธิบาย	4.25	0.866	มากที่สุด
8. การสอนกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้	4.17	1.193	มาก

รายการประเมิน	n=12		ระดับความพึงพอใจ
	Mean	S.D.	
9. การเรียนรู้ด้วยสื่อการสอนทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วกว่าการเรียนปกติ	3.92	0.900	มาก
10. ความรู้ความเข้าใจที่ได้จากเรียน	4.00	0.739	มาก
ด้านการใช้สื่อในการเรียนการสอน			
1. สื่อมีความทันสมัย และน่าสนใจ	4.25	0.965	มากที่สุด
2. สื่อมีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียน	4.50	0.798	มากที่สุด
3. สื่อทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.33	0.888	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	3.92	1.084	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล			
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4.08	1.165	มาก
2. ความชัดเจนในการวัดและประเมินผล	4.33	0.888	มากที่สุด
ภาพรวมความพึงพอใจ	4.16	0.958	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าความพึงพอใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียน เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.16, S.D. = 0.958) โดยประเด็นที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ เนื้อหาสาระมีความเหมาะสม (Mean = 4.58, S.D. = 0.900) ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ สื่อมีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียน (Mean = 4.50, S.D. = 0.798) ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเนื้อหาสาระที่เรียนครบถ้วนและตรงตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน (Mean = 4.42, S.D. = 0.996) ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง มุม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One เรื่อง มุม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ อีกทั้งยังก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมปฏิบัติเป็นวิธีการที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงแล้วสรุปความคิดรวบยอดด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ศรี สุภาพร และ รุ่งนภา สายัญ (2554) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์หลังการจัดการเรียนรู้เน้นการปฏิบัติจริง (Hands-on) เพิ่มจากผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนร้อยละ 46.67 เนื่องจากสื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติเรื่อง มุม ทำมาให้นักเรียนจับต้องเรียนรู้จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม ร่วมกับการสังเกต สืบถาม ชักถาม จนกระทั่ง สามารถค้นพบและสรุปความคิดรวบยอดได้ด้วยตนเอง ทำให้ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในการจัดรูปแบบการสอนเรื่อง มุมเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั้นเรียนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบรูเนอร์ในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์จะต้องสอนให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงโดยเริ่มจากการสัมผัสกับสิ่งที่เป็นรูปธรรมพัฒนาไปสู่ระดับของการใช้ภาพเป็นสื่อในการมองเห็น และระดับการสร้างความสัมพันธ์และใช้สัญลักษณ์ ซึ่งเป็นระดับที่ผู้เรียนสามารถเขียนสัญลักษณ์แทนสิ่งที่เห็นในระดับที่สอง หรือ

สิ่งที่สัมผัสในระดับที่หนึ่งได้ (พรณี ชูทัย เจนจิต, 2550) งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูคณิตศาสตร์ในการจัดการการเรียนรู้ เรื่อง มุม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้ง่าย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป ควรนำสื่อไปทดลองใช้กับ สถานศึกษาอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง มุม โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ All in One ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทั้งนี้เพราะไปรับความอนุเคราะห์และความช่วยเหลือจากผู้ทรงความรู้หลายๆ ท่าน โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลิลลา อุดยศศาสน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยที่ให้ คำปรึกษา แนะนำ และให้ความช่วยเหลือต่างๆ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพจน์ แซ่หลี ที่คอยให้คำแนะนำ จนกระทั่งวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ และขอขอบคุณโรงเรียนบางนราวิทยา อ.เมือง จ.นราธิวาส ที่อนุเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

6. เอกสารอ้างอิง

- พรณี ชูทัย เจนจิต. (2550). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. นนทบุรี : เกรทเอดดูเคชั่น.
- ยุพิน พิพิธกุล. (2545). *การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บพิตรการพิมพ์.
- ศักดิ์ศรี สุภาพร และ รุ่งภา สายัญ. (2554). “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาเจตคติต่อวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเปลี่ยนแปลงสารและการแยกสาร”. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีภาคเหนือ*. 3(พิเศษ), 155-162.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). *คู่มือการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติแห่งชาติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *ตัวชี้วัดการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- สิริพร ทิพย์คง. (2545). *หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.) จำกัด.
- Jamornmann, U. (2018). สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรพัฒนาอะไรในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารการพยาบาล สุขภาพและการศึกษา*, 1(2), 3-9.
- Santoro, A.M. (2004). Manipulatives : A Hands-on Approach to Math. สืบค้นจาก: <https://www.naesp.org/sites/default/files/resources/2/Principal/2004/N-Dp28.pdf>.